

Verslag van de voordracht “Verkeers(on)veiligheid” door Peter D’Hondt (26/03/2026)

De meesten onder ons kijken vaak naar wetten als iets abstracts, neergeschreven in dikke boeken codexen genaamd. Het zijn echter de rechters die de wet tot leven brengen, die veel verder kijken dan enkel naar de letter van de wet en de menselijke realiteit achter elk dossier durven blootleggen. Het bestuur nodigde een spreker uit die zo iemand is. Peter D’Hondt was meer dan drie decennia een vaste waarde in de politierechtbank van Dendermonde. Hij staat bekend als een heel gedreven, rechtvaardige en vooral zeer consequente magistraat alom uitermate gevreesd voor zijn snijdende ondervragingen en zware vonnissen. Na zijn studies rechten aan de UGent en met een achtergrond van meer dan 10 jaar advocatuur stapte hij in 1994 over naar de magistratuur. Hij nam ons mee achter de schermen van de politierechtbank met boeiende verhalen en pittige inzichten over het rijgedrag van de Vlaamse bevolking overgoten met een flinke dosis gezond verstand en gevatte humor. Problemen worden benoemd, maar ook oplossingen worden voorgesteld. Hij startte zijn betoog met een toelichting over de bevoegdheden van een politierechter. Voorts citeerde hij harde cijfers die bleven hangen, vooral de vergelijking met de oorlog. Het dodentol van vijf jaar oorlogsgeweld tijdens WOII ligt in dezelfde grootteorde als het aantal verkeersdoden in vijftig jaar tijd en dat is circa 80.000. Uit statistieken blijkt dat overdreven en onaangepaste snelheid en agressief rijgedrag de belangrijkste oorzaken van verkeersonveiligheid zijn. Niet enkel subjectieve, maar ook objectieve onveiligheid wijst snelheid aan als een groot risico. In dat verband greep de spreker opnieuw naar cijfermateriaal dat onze ogen deed opengaan. De snelheid van een voertuig heeft een exponentiële impact op de sterftekans bij voetgangers. Bij een aanrijding van 30, 50 en 65km/u is de mortaliteitsgraad respectievelijk maar liefst 5, 45 en 85%. Het doel van verkeersregels is ervoor zorgen dat iedereen correct, vlot, veilig en op tijd op zijn bestemming raakt. Wie ze negeert, is niet solidair met de andere weggebruikers. De voorbije 31 jaren zag de magistraat honderden overtreders de revue passeren, de ene met nog straffere uitvluchten en verklaringen dan de andere, soms met knikkende knieën, soms nonchalant met een dosis bluf. Stevige ondervragingen en strenge, maar consistente vonnissen volgden wanneer bleek dat het om verkeerscriminaliteit ging. De risicofactoren die bijdragen tot verkeersonveiligheid werden talrijker doorheen de jaren door meer verkeer, snellere vervoersmiddelen, afleiding in het voertuig zoals gsm-gebruik en sinds enkele jaren naast alcohol ook door de toename van drugsgebruik. Het negatieve impact op de cognitieve en psychomotorische rijvaardigheid bij drugsgebruik hangt af van de soort, dosis en een combinatie van variëteiten aan roesmiddelen. Verder lichtte de gewezen politierechter toe waarom zijn vonnissen soms zó hard waren. Een bezoek aan een rechtbank is geen “walk in the park”. Overtreders moeten de gevolgen dragen van hun acties want meestal gaan al een hele reeks processen-verbaal vooraf vooraleer een vonnis valt. De rechter heeft bij het bepalen van de strafmaat een ruime beoordelingsvrijheid. Hij houdt daarbij rekening met de specificiteit van de daad en de dader, de ernst van het strafbare feit en de preventie om recidive te voorkomen. Zo maakte de man duidelijk dat hij geen plezier haalt uit het geven van zware straffen. Zijn vonnissen deden niet enkel bij beklaagden de mond openvallen, maar kregen ook belangstelling in de media en de politiek waardoor het probleem onder de aandacht bleef. De presentatie boeide van het begin tot het einde.

Christine, verslaggever, en Marijke en Lieve, clubfotografen